

Ἐβγάτε, βάγεις μου καὶ βαγιοποῦλλες μου,
νὰ ἰδῇτε τ' ἄρμενα πῶς ἄρμενίζουνε

*Ηπ.

*Αρμενο περνᾷ χρυσοπαλαμισμένο

*Ολυμπ. 3) Οἰκία μεγάλη ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἄνεμον
Λευκ.: Δὲν εἶναι σπίτι αὐτό, εἶναι ἄρμενο. Συνών. ἄρμε-
νάλι 3.

άρμενοβαφτισμένος ἐπίθ. πολλαχ. ἄρμινουβαφτι-
σμένους Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ βαφτισμέ-
νος μετοχ. τοῦ ρ. βαπτίζω.

Ὁ ὑπὸ Ἀρμενίου ἱερέως βαπτισθεὶς, δηλ. ἀλλοδόξου
καὶ ἀποστροφῆς ἀξίου, ἢ λ. ὑβριστικῶς, ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Μαρὴ σκύλλα, μαρ' ἄνουμη καὶ ἄρμινουβαφτισμένη!

(μαρὴ = μωρὴ) Σάμ.

άρμενοβελόνα ἢ, Ἰκαρ. Σύμ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμενο καὶ βελόνα.

Χονδρὴ βελόνη διὰ τῆς ὁποίας ράπτουν τὰ ἱστία τῶν
πλοίων. Συνών. ἄρμενοβέλονο, σακκορράφα.

άρμενοβέλονο τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμενο καὶ βελόνι.

*Αρμενοβελόνα, δ ἰδ.

άρμενοβοσκός ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμενο καὶ βοσκός.

Ὁ βοσκὸς ὁ γνωρίζων νὰ διευθύνῃ καλῶς εἰς βοσκὴν
τὰ αἰγοπρόβατα (εἰς τὴν γένεσιν τῆς σημ. ἐπέδρασε τὸ ρ.
ἄρμενίζω, δ πβ.): Κάνει κ' εὐτὸς ἕναν ἄρμένισμα ποῦ δὲ
δὲ κάνει καὶ ἄλλος, ἄρμενοβοσκός, ὅχι καὶ ἀστεῖα!

***άρμενόβωλας** ὁ, ἄρμινόβουλας Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμένιον (ἀρχ.) καὶ βῶλος ἀντὶ ἄρ-
μενιόβωλας. Ἡ μεταβολὴ κατὰ τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ ὄν.
Ἀρμένις σύνθετα.

Τὸ παρ' ἀρχαίοις ἄρμένιον χρῶμα ἢ σάνδιξ χρήσιμον
ὡς φάρμακον: Ἐπαθα σαραλίζ' το' ἦρτα νὰ μὴ δώγ'ς κουμ-
ιάτ' ἄρμινόβουλα νὰ πιῶ νὰ μὴ πιράσ'. Ἀρμινόβουλα γὰρ δού-
φρον.

[**]

άρμενογύρισμα τό, Κωνπλ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. γύρισμα.

Μετων. ὁ ἐξ Ἀρμενίου γενόμενος ὀρθόδοξος. Συνών.
ἄρμενογύριστος.

άρμενογύριστος ὁ, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ ἐπιθ. γυρι-
στός.

*Αρμενογύρισμα, δ ἰδ.

***Αρμενοκαθολικός** ὁ, λόγ. σύνθηθ. Ἀρμενοκαθόλι-
κος (Νουμᾶς 10, 91) Ἀρμενοκατόλικος Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῶν ὄν. Ἀρμένις καὶ Καθολικός.

1) Ἀρμένιος ἀνήκων εἰς τὸ δόγμα τῆς καθολικῆς ἐκκλη-
σίας λόγ. σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) 2) Ἐπιθετικ., ὁ ἀνή-
κων εἰς τοὺς Ἀρμενοκαθολικούς: Ἀρμενοκαθολικὴ ἐκκλη-
σία (Νουμᾶς ἔνθ' ἄν.)

άρμενοκόλλυβα τά, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. κόλλυβα.

1) Τὰ κόλλυβα τῶν Ἀρμενίων. 2) Ἀραβόσιτος ψη-
μένος καὶ ἀνάμεικτος μετὰ κοπανισμένου καρποῦ καρυδίων
κττ. (ὡς συνήθως καρυκεύονται τὰ κόλλυβα).

άρμενοκούνιν τό, ἀμάρτ. ἄρμενοκούν' Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. κουνίν.
Μικρὰ καὶ ἀτελῶς κατεσκευασμένη κούνια.

άρμενοκούπι τό, Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμενο καὶ κουπί.

1) Ἡ διὰ τῶν ἱστιῶν καὶ τῶν κωπῶν κίνησις τοῦ
πλοίου Κρήτ.: Ἄσμ.

*Αρμενοκούπι κάνει μὲ τὴ βιάσι,

ἔς τὸ Νεόκαστρο λιμάνι πὰ' καὶ ἀράσσει

2) Ἐπιρρηματ., ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, ὀλοταχῶς
(διὰ τὴν σημ. ταύτην ἰδ. Πλορεντζ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917)
Λεξικογρ. Ἀρχ. 159 κέξ. Πβ. ἀρχ. «ἱστιοκώπη πλεῖν»
Πολυδ. 1,103) Πελοπν. (Λακων.): Ἀρμενοκούπι φεύγω.

άρμενοκόφτω Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄρμενο καὶ τοῦ ρ. κόφτω.

Προχωρῶ ταχέως ὡς δι' ἄρμένων κινούμενος (διὰ τὴν
σημ. τοῦ κόφτω πβ. τὴν φρ. κόβω δρόμο = προχωρῶ
ταχέως): Αἰνιγμ. Συρίζω καὶ ἄρμενίζω καὶ ἄρμενοκόφτω καὶ
πάω (ὑπαινίσσεται τὴν χιονοστιβάδα ἀποκοπτομένην ἐπὶ
ἐδάφους κατωφεροῦς καὶ κατερχομένην ταχέως).

άρμενομπουγάδα ἢ, ἀμάρτ. ἄρμενοδουγάδα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. μπου-
γάδα.

Ἡ κακὴ μπουγάδα.

άρμενόνυφη ἢ, Κωνπλ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. νύφη.

Ἀρμενία νύμφη: Φρ. Πορπατεῖ σὰν ἄρμενόνυφη (λίαν
βραδέως).

άρμενόξυλο τό, ἀμάρτ. ἄρμινόξ'λου Μακεδ. (Σέρρ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. ξύλο.

Ξύλον τι διδόμενον εἰς τὰς ἀρτιτόκους γυναῖκας καὶ
τὰ βρέφη ὡς κακοῦ ἀποτρόπαιον. Πβ. ἄρμενιάζω
καὶ ἄρμενίζω (Π).

***άρμενοσουράδης** ἐπίθ. Θηλ. ἄρμενοράδα Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμενο καὶ οὐράδι.

Ὁ ἔχων οὐρὰν πλουσίαν ὑψωμένην ὡς ἱστόν, ἐπὶ
ὄρνιθος.

άρμενοπάννι τό, Κέρκ. Παξ. ἄρμενόπαννο Ζάκ.
Κεφαλλ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμενο καὶ παννί.

Χονδρὸν παννίον ἐκ τοῦ ὁποίου κατασκευάζονται τὰ
ἱστία τῶν πλοίων. Συνών. καραβόπαννο.

άρμενόπαππας ὁ, σύνθηθ. ἄρμενόποππας Πόντ.
(Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἄρμενοπαππᾶς Θράκ. (Σηλυβρ.)
κ.ά. ἄρμινουπαππᾶς Θράκ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. παππᾶς.

1) Ἱερεὺς Ἀρμένιος σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ.
Χαλδ.) 2) Ὁ καρπὸς μήκωνος μετὰ τοῦ μίσχου ἀποσπώ-
μενος καὶ παιδικὸν ἄθλημα ἀποτελῶν (διὰ τὴν ὁμοιότητα
τοῦ σχήματος ἰδίᾳ τοῦ ἄνω μέρους αὐτοῦ πρὸς τὸ κάλυμμα
τῆς κεφαλῆς Ἀρμενίου ἱερέως) Θράκ.

άρμενοπούλλα ἢ, κοιν. ἄρμινουπούλλα βόρ. ἰδιώμ.
ἄρμενόπουλλο τό, κοιν. ἄρμινόπ'λλου βόρ. ἰδιώμ. ἄρμε-
νοπούλλιν Πόντ. (Κερασ.) ἄρμενοπούλλ' Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -πούλλα -πουλλο.

Τέκνον θῆλυ ἢ ἄρρεν Ἀρμενίου κοιν.: Ἐπφδ. Μὴ ἄρμέ-
ν'σι ἢ μάνα μ', μὴ ἄρμέν'σι ἢ ἀδερφῇ μ', πέρασα κ' ἐγὼ ἢ ἄρ-
μινουπούλλα καὶ δὲν ἄρμινίσ'κα Θεσσ. (Ὁλυμπ.) || Ἄσμ.

*Σ τὴν Ἀρμενίαν ὑπάω καὶ παντρεύομαι

καὶ παίρ' ἄρμενοπούλλαν, μάλιστα παῖν

(παιδί) Κάρπ.

Δὲν ἔχει μάννα νὰ δὸν δηῇ, κύρι νὰ δὸ γοιτάξη,
μόν' ἔχει τρεῖς Ἀρμένισσες καὶ τρεῖς ἀρμενοπούλλες,
γὴ μνὴ τὸν πάνει κρυὸ νερό, γὴ ἄλλ' ἀφρατο μῆλο,
γὴ τρίτη ἢ μικρότερη βασιλικὸ μὲ τ' ἄθη

ἀρμένιος ἐπίθ. Καππ. ἀρμένους ὁ, Ἡπ. Μακεδ. Θηλ.
ἀρμένη Θράκ. ἀρμέν' Θεσσ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις.

1) Ἀρμενικὸς Καππ.: Ἀσμ.

Υἱός μου 'ς σὴν ἀγκάλα μου, φεύγω, βουνὶ ἀνεβαίνω,
ς σὰ θυγὸ κοιλάδια ἀνάμεσα ἀρμένιος γάμος ἐνι.

2) Οὐσ., τὸ φυτὸν χαμαίμηλον Θεσσ. Θράκ. Μακεδ.
Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρμένι 1 β.

ἀρμενοχαρὰ ἢ, Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀρμένις καὶ τοῦ οὐσ. χαρά.

Πτωχὸν καὶ εὐτελὲς συμπίσιον ὡς τὸ τῶν Ἀρμενίων.

ἀρμεξῆς ἢ, Ἄνδρ. Ἡπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κεφαλλ.
Παξ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Σίφν. Σῦρ. Χίος ἀρμεξῆς
Πελοπν. (Μαζαίικ.) ἀρμεξὰ Εὐβ. Κρήτ. ἀρμεξῆς Ἡπ.
(Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀρμεκχῆς Πε-
λοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ξῆ.
Ὁ τύπ. ἀρμεκχῆς Μάν. ἐκ τοῦ *ἀρμεκσῆς μετ' ἀναλε-
λυμένου τοῦ διπλοῦ ξ εἰς κ σ κατὰ τροπὴν τοῦ σ εἰς χ ὡς
λέγεται αὐτόθι καὶ ἀρπακχῆς ἐκ τοῦ ἀρπαξῆς, μαχῆς
ἐκ τοῦ μασιῆς κττ.

Ἡ ποσότης τοῦ ἐφάπαξ ἀμελγομένου γάλακτος ἐνθ' ἄν.:
Μία ἀρμεξῆς γάλα Ἡπ. Λακων. Κάθε ἀρμεξῆς εἶναι θυγὸ ὀκά-
δες Χίος. Συνών. ἀρμεγξῆς, ἀρμεγιδῆς, ἀρμεξία
(ἰδ. ἀρμεξῆς 3), *ἀρμεχτηρῆς.

ἀρμεξι ἢ, Θράκ. (Καλόδ.) κ.ά. ἀρμιξ' Θράκ. (Αἰν.)
κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω.

1) Τὸ νὰ ἀμέλγῃ τις, ἀμελξῆς ἐνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν
λ. ἀρμεγξῆς. 2) Μετων. ζῶον γαλακτοφόρον Θράκ.
(Καλόδ.): Μένω χωρὶς ἀρμεξῆς. Συνών. ἀρμεξῆς 2.

ἀρμεξία ἢ, ἀλμεξία Πόντ. (Ζησιν. Ὁφ. Σούρμ.)
ἀρμεξία Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) ἀρμεξία Ἄνδρ. Κε-
φαλλ. Παξ. Πελοπν. (Μεσσ.) Χίος κ.ά. ἀρμεξία Πελοπν.
(Μαζαίικ.) ἀρμεξὰ Κρήτ. ἀρμιξὰ Β. Εὐβ. Ἡπ. (Ζαγόρ.
κ.ά.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) ἀρμιξὰ Σάμ. ἀρμεκχία
Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ξῆ.
Διὰ τὸν τύπ. ἀρμεκχῆς ἰδ. ἀρμεξῆς.

1) Ἀρμεξι 1, ὁ ἰδ., Β. Εὐβ. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θράκ.
(Ἀδριανούπ. Αἰν.) Κεφαλλ. Κρήτ. Παξ. Πελοπν. (Μαζαίικ.
Μεσσ.) Σάμ. Χίος κ.ά.: Ἡ ἀγελάδα βγάξει θυγὸ ὀκάδες γάλα
'ς τὴν κάθε ἀρμεξία Χίος. 2) Ἀρμεξι 2, ὁ ἰδ., Θράκ.
(Ἀδριανούπ. Αἰν.): Ἐχον ἀρμιξία. 3) Τὸ γάλα Πόντ. (Ζη-
σιν. Ὁφ. Σούρμ.) Συνών. ἀρμεχτὸ (ἰδ. ἀρμεχτὸς 2).

4) Τὸ ποσὸν τοῦ ἅπαξ ἀμελγομένου γάλακτος Εὐβ.
(Αὐλωνάρ. Κονίστρ.): Μία ἀρμεξία γάλα. Συνών. ἰδ. ἐν
λ. ἀρμεξῆς. 5) Νωπὸς τυρὸς ἀνάλατος Ἄνδρ.

*ἀρμεξιάρις ἐπίθ. Οὐδ. ἀρμεξιάρικο Πελοπν. (Μα-
ζαίικ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμεξῆς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άρις.

Τὸ ἐκ προσφάτου ἀμέλξεως προερχόμενον, ἐπὶ νωποῦ
γάλακτος: Φρέσκο γάλα, ἀρμεξιάρικο. Συνών. *ἀρμε-
χτηάρις 1.

ἀρμεξιμο τό, ἀλμεξιμον Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀρ-
μέξιμο Ἰων. (Κρήν.) ἀρμεξ'μον Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω.

1) Ἀρμεξι 1, ὁ ἰδ., Ἡπ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Συνών.
ἰδ. ἐν λ. ἀρμεγξῆς. 2) Μεταφ. ἡ τοῦ στήμονος διευθέ-
τησις ἐπὶ τοῦ ἀντίου τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ Ἰων. (Κρήν.)

ἀρμεύω Αἰγιν. —ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 94,33 ἀλμεύω
Πόντ. (Οἶν.) ἀρμεύον Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀρμέβ-βον Κα-
λαβρ. (Καρδ.) ἀρμεύκω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω κατ' ἐπίδρασιν τῶν εἰς -εύω ρ.
Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,271. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀμέλγω, μετὰ ἢ ἄνευ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ὀνόματος
τοῦ ἀμελγομένου ζῴου Αἰγιν. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κύπρ.
Πόντ. (Οἶν.): Τώρα ἀρμεύκω, 'ἐν ἔρχομαι (δὲν ἔρχομαι)
Κύπρ. || Παροιμ. Ἡ 'γελάδα στέκει καὶ τὴν ἀρμεύουν κ' ὕστερα
κλοτσάει καὶ τὸ χύνει (τὸ γάλα δηλ. Ἐπὶ τοῦ ἀπολέσαντος
ὅ,τι ἀντὶ πολλοῦ κόπου ἀπέκτησε) ΙΒενιζέλ. ἐνθ' ἄν. || Ἀσμ.

Ἀσπρη 'σαι σὰν τὰ γάλατα π' ἀρμεύουν τοῖς προβάτες,
βασιλίσσα 'σαι, μάτια μου, σ' ὅλες τοῖς μανρομάτες
Αἰγιν. Συνών. ἀρμέγω 1. 2) Μεταφ. ἐκμεταλλεύομαι
τινα ἀποσπῶν παρ' αὐτοῦ χρήματα ἢ ἄλλο τι. Συνών.
ἀρμέγω 4, τρυγῶ.

ἀρμεχτὰ ἐπίρρ. Πελοπν. (Γέρμ. Καλάβρυτ. Μάν.) κ.ά.
—Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐξ ἀμαρτ. ἐπίθ. ἀρμεχτὸς ἢ καὶ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ
ρ. ἀρμέγω.

Καθ' ὃν τρόπον ἀμέλγει τις, κατὰ τρόπον ἀμέλξεως ἐνθ'
ἄν.: Μαζεύω τοῖς ἐλαῖς ἀρμεχτὰ (διὰ τῶν χειρῶν καὶ οὐχὶ διὰ
ραβδίσματος) Μάν. Πάω τὸ πριόνι ἀρμεχτὰ (ἐπαναφέρω τὸ
πριόνιον ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν ὠρισμένην γραμμὴν
τοῦ κοπτομένου ξύλου, ἐξ ἧς ἀπεμακρύνθη) Καλάβρυτ.

ἀρμεχτάρα ἐπίθ. θηλ. Λεξ. Βλαστ. ἀρμιχτάρα Θεσσ.
(Καλαμπάκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμεχτὸς, δι' ὁ ἰδ. ἀρμεχτὸς 2, καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -άρα, δι' ἣν ἰδ. -αρος.

Αἰξ γαλακτοφόρος ἀκολουθοῦσα τὸ ποιμνιον στείρων
αἰγῶν πρὸς τροφοδότησιν τῶν ποιμένων.

ἀρμεχτειὸ τό, Τήν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμεχτῆς καὶ τῆς καταλ. -ειό.

Ἀμελξῆς (ἢ λ. θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τόπον ἀμέλξεως
καὶ κατόπιν μετέστη εἰς τὴν ἀφηρημένην σημ. κατ' ἐπί-
δρασιν τοῦ ρ. ἀρμέγω): Ἡρθε ἀπὸ τὸ ἀρμεχτειό. Συνών.
ἰδ. ἐν λ. ἀρμεγξῆς.

*ἀρμεχτερὸ τό, ἀλμεχτερὸ Πόντ. (Ζησιν. Ὁφ. Σα-
ράχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμεχτήρι. Ὁ μετασχηματισμὸς κατ'
ἀναλογ. τῶν ληγόντων εἰς -ερὸ ὄργάνου δηλωτικῶν
καθὼς ἀδραχτερό, ἀλατερό κττ..

Δοχεῖον εἰς τὸ ὅποῖον ἀμέλγουν: Ἐπαρε τ' ἀλμεχτερὸ
τῶν αἰγῶν ἀλμέξω τὰ ζῆ (πᾶρε τὸ ἀλ. καὶ πῆγαινε ἀμέλξε
τὰ ζῶα) Ὁφ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρμεγάρει.

*ἀρμεχτηρῆς ἢ, ἀλμεχτερῆς Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμεχτήρι, παρ' ὃ καὶ ἀλμεχτέρ',
καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ξῆ.

Ποσότης γάλακτος ὅσην χωρεῖ τὸ σκεῦος, εἰς τὸ ὅποῖον
ἀμέλγουν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρμεξῆς.

ἀρμεχτήρι τό, ἀμάρτ. ἀλμεχτέριν Πόντ. (Κερασ.)
ἀλμεχτήρ' Καππ. (Ἀνακ. Σίλατ. Φερτ.) ἀλμεχτέρ' Πόντ.
(Ἀμισ. Κρώμν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀλμεχτῆρι Καππ.
(Τελμ.) ἀλμεχτῆρ' Καππ. (Ἀραβάν.) ἀλμεφτέριν Πόντ.

